

indirekte Skatter til Kommunerne, medens Statskassen saa maatte søge den fornødne Dækning ved en Kapitalskat eller en Indkomstskat. Det er nemlig en Hovedfejl ved hele dette Skattesystem, som de Herrer have optaget efter Ministeriet Reedtz-Thott, at dette System medfører en Ordning, hvorefter Staten overlader Kommunerne de Indtægter, der ikke stige, medens Staten selv beholder de Indtægter, der have Sandsynlighed for at stige og i visse Retninger stige stærkt. Jeg vil ikke gribe i den Ukorrekthed, at jeg skulde have bortset fra Bygningsafgiften, som jo i væsentlig Grad overdrages til Landkommunerne, den har Udsigt til at stige i nogle Kommuner, men i de øvrige stiger den ikke. Staten beholder de Indtægter, der stige, nemlig de indirekte, og overlader de faste Skatter, som ikke stige, til Kommunerne. Hvad vil Resultatet blive deraf? Det vil ganske simpelt blive det, at vel kan det hjælpe Kommunerne nu at faa et Tilskud andetsteds fra, der svarer til 9—10 Kr. pr. Td. Hartkorn, men det er jo kun Galgenfrist. Det vide alle, der kende kommunale Forhold, at Kommunernes Udgifter ville blive ved med at stige, og om faa Aar ere vi akkurat lige nær. Det er ikke nogen varig Hjælp. Vilde man yde en varig Hjælp, skulde man give Kommunerne et Skattebidrag, en Hjælp, der havde Udsigt til at stige nogenlunde i samme Forhold, som man kan forudsætte, at deres Udgifter stige, og dertil vilde en Kapitalskat efter Skattekilodesystemet være ganske overordentlig hensigtsmæssig. Vi kunne være sikre paa, at det Beløb vilde stige og stige ganske rundeligt i Aarenes Løb. Men dertil vilde ogsaa andre af Statens indirekte Skatter være særdeles vel skikkede, f. Eks., hvad der ligger allernærmest og er allernaturligst, en Del af de indirekte Skatter, der hvile paa Forbruget, Toldindtægter, Indtægter af Brændevinsbrænding, Ølskat osv. Det vilde være ganske naturligt, synes jeg, at overlade til Kommunerne en vis Kvotadel af disse Indtægter, der efterhaanden ville stige for Kommunerne ligesom for Staten, og skulde det for Kommunerne — og ogsaa for Staten — uheldige Tilfælde indtræffe, at det et enkelt Aar gik en Smule ned, saa vare de i alt Fald fælles om at dele dette, og i alt Fald vilde der være Udsigt til, at det ad Aare kunde bringe lidt flere Penge igen i Kommunkasserne.

Det har derfor — det gentager jeg — været mig en Skuffelse, at Skattekommissionen har opretholdt det Reedtz-Thottske

Forslag. Men Skuffelsen har egentlig været endnu større ved at se, at man ogsaa paa det supplerende Forslag, der hører uløseligt hertil, nemlig Skatteoverføringsloven, har opretholdt det efter min Mening ganske umulige Princip, som det er bygget paa. Det har jeg ligeledes haft Lejlighed til at udtale i sin Tid ved første Behandling af Skattelovforslagene over for den daværende Indenrigsminister. Jeg anser det for ganske umuligt med blot et Gran af Retfærdighed at benytte Hartkornet som den væsentligste Faktor ved Fordelingen af de Beløb, der skulde overføres fra Statskassen til Kommunerne. Jeg anser det for aldeles utænkeligt, at en lovgivende Forsamling kan enes om noget saa horribelt, som det vilde være. Jeg ser ganske vist, at der er gjort et lille Tilløb til en Forbedring, men det er meget, meget lille, og jeg vilde ønske, at det var mangfoldige Gange større. Man har nemlig sagt, at den ene, eller rettere sagt, den anden Trediedel af Gammelskatten, som skal overføres til Kommunerne, skal fordeles paa anden Maade end efter Hartkornet. Der er et Forsøg, som jeg anerkender paa det allervarmeste, der er en Mulighed for at komme til en fornuftig Ordning. Men det er absolut ufornuftigt at benytte Hartkornet som den Fordelingsfaktor, hvorefter man vil gøre Ret og Skel mellem Kommunerne. Man behøver blot at kaste et Blik paa Skatteforholdene i Kommunerne for at se, at man i enkelte Kommuner har en samlet Skat paa Hartkornet, der ikke en Gang andrager et saa stort Beløb som det, de paagældende Kommuner ville faa fra Statskassen, saa at de ligefrem faa Penge tilovers, medens andre have en Skat paa indtil 50—60 Kr. pr. Td. Hartkorn. Hver Tønde Hartkorn skal have lige meget — er der Spor af Mening i det? Jeg har aldrig kunnet forstaa det; jeg anser det for umuligt, at man kan vedtage Love, der bygge paa dette Grundlag. Men, som sagt, jeg frygter i høj Grad for at gaa vort Lands i mange Retninger paa dette Omraade noget villdedte og lidet klarsynede Befolkning i Bedene, om end det vilde være mig i højeste Grad ubehageligt at skulle sige ja til en saadan Ordning. Jeg forstaaer ikke, at det ikke er faldet de Herrer ind, at der dog er noget, der maatte reformeres. Det er ikke ukendt her i Salen. Vi gjorde i 1886 et Forsøg i Retning af at benytte Hartkornet som Fordelingsgrundlag for et Tilskud af en 6—800,000 Kr. fra Statskassen til Kommunerne, men det brugte vi kun eet Aar, saa